

ФОРМУВАННЯ ЯКОСТІ НАСІННЯ СОНЯШНИКА ЗАЛЕЖНО ВІД ГІБРИДУ ТА ТЕРМІНУ ЗБЕРІГАННЯ

ПОШКРЕБНЬОВ В.В., *магістр 2 року навчання*

Науковий керівник: **ВОЙЦЕХІВСЬКИЙ В.І.**, *к. с.-г. наук, доцент*
Національний університет біоресурсів і природокористування України

Робота на тему «Формування якості насіння соняшника залежно від гібриду та терміну зберігання» продемонструвала важливість комплексного підходу до оцінки якості насіння соняшника, що зберігається протягом тривалого часу. Дослідження включало аналіз змін основних показників якості насіння, таких як вологість, кислотне число та олійність, для трьох різних гібридів соняшника при зберіганні у силосі на елеваторі протягом 1, 3 та 6 місяців.

Підсумовуючи отриманні результати та висновки можна зазначити:

Вологість насіння поступово збільшується для всіх гібридів протягом усього терміну зберігання. Найбільш помітне збільшення спостерігали через 6 місяців зберігання. У гібриду Бельведер початкова вологість 7,9% зросла до 11%, Сайберік – з 7,7% до 10%, а Армагедон – з 7,5% до 11%. Збільшення вологості під час зберігання може негативно впливати на якість насіння, тому необхідно забезпечити контроль за умовами зберігання, щоб уникнути погіршення показників якості.

Кислотне число є важливим показником якості насіння, що характеризує рівень окислення та гідролітичного розкладу жирів. Протягом 6 місяців зберігання цей показник підвищується. Найбільш помітне підвищення кислотного числа спостерігається у насінні гібриду Сайберік – від 1,2 мг КОН/г до 2,5 мг КОН/г, що свідчить про швидке погіршення його якості. В насінні інших гібридів (Бельведер і Армагедон) цей показник був більш стабільним.

Олійність насіння поступово знижується протягом усього терміну зберігання. Найвища олійність до зберігання спостерігалася у насінні гібриду Бельведер (56%), який через 6 місяців втратив 2%. Насіння гібриду Сайберік мав початкову олійність 50%, яка знизилась до 48% після 6 місяців, Армагедон показав зниження олійності з 51% до 49% за той самий період.

Зміна маси насіння за тривалого зберігання теж зростала. Протягом усього терміну зберігання маса насіння всіх трьох гібридів підвищувалась, що пов'язано з відволоженням насіння. Тому перед продажем доцільно провести досушування до вимог стандарту.

Рентабельність вирощування соняшника у господарстві досить на високому рівні. Рентабельність реалізації соняшника восени в середньому становить 89%. Вищу економічну ефективність мало насіння гібриду Бельведер (Т) – 99,29%. Реалізація насіння соняшника після тривалого зберігання понад (6 місяців) в середньому становила - 117,43%.